

5. Závěr

Cílem této práce bylo poskytnout pohled na zásadu přednosti z těch úhlů, které jsou zásadní pro její vývoj.

Ambicí této práce rozhodně nebylo obsáhnout všeskerou problematiku vývoje zásady přednosti v komunitárním právu. Pokusila jsem se nicméně vytyčit základní okruhy, kde se s touto problematikou setkáváme a tyto zasadit do jejich právního a sociálního kontextu tak, aby bylo možno přispět k objektivitě diskuze nad zásadou přednosti komunitárního práva. Myslím si, že i do budoucna bude tato diskuze velmi aktuální a vývoj zásady přednosti a její prohlubování rozhodně není u svého konce.

Vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva učinila z Evropské unie právního nástupce Evropského společenství, dochází v této práci k používání obou pojmů, tedy pojmu Unie i pojmu Společenství a dle mého názoru nebylo vždy možné úplně jasně odlišit, kdy je na místě použít každý z nich.

Je dobré si uvědomit celkový vývoj integrace a to jak pohledem zvenčí, tedy na vývoj evropské integrace po druhé světové válce tak pohledem na postoj jednotlivých států k přijímání závazků, které plynou z mezinárodního a posléze z unijního práva.

Vývoj jednotlivých ústav nejprve směřoval od dualistického k monistickému postoji k mezinárodnímu právu a s vytvořením Evropského společenství byla do většiny ústav podle zvyklostí a zákonů jednotlivých států inkorporována ustanovení o možnosti přenosu některých svrchovaných pravomocí na mezinárodní organizace. Na druhé straně vývoj, resp. prohloubení zásady přednosti ze strany Společenství je představován především judikaturou Evropského soudního dvora, který ji definoval právě na základě přenosu pravomocí členskými státy na Společenství.

Je logické, že strážci ústavnosti a státnosti budou vždy hájit základní hodnoty národních ústav a základní demokratické náležitosti právního státu a snažit se zabránit tomu, aby tyto byly devalvovány. Evropský soudní dvůr je na druhou stran strážcem evropské integrace, a proto jsou jeho rozhodnutí protkána vyzdvihováním základních hodnot integrace nad zájmy ostatní, především zájmy jednotlivých členských států.

Vždyť na počátku evropské integrace stojí především vůle vrcholných představitelů členských států spojit se za účelem spolupráce na různých úrovních, za účelem spolupráce, která bude ku prospěchu všem. Tato vůle stále trvá, což dokazuje i ratifikace a vstoupení v platnost reformní Lisabonské smlouvy a závěrečné národní

postoje členských států. Mezi ně patří i postoj českého ústavního soudu, který ve svém nálezu ve věci Lisabonské smlouvy na jedné straně poukázal na limity přenosu pravomocí, ale na druhé straně poukázal na důležitost evropské integrace v současném světě.

Evropa je kontinentem s hlubokou a bohatou historií a vzhledem k provázanosti vývoje jednotlivých států, jsou jejich hodnoty v mnohém společné. Proto je vůbec možné rozvíjet spolupráci a na ni navazující dialog. Je zde totiž vždy jakási minimální úroveň konsensu a porozumnění. Myslím, že pro zkoumanou problematiku je velmi charakteristické heslo "Jednotni v rozmanitosti", mimo jiné obsažené v Preambuli Evropské ústavní smlouvy. Vystihuje totiž základní zájmy vlastní Evropské unii, a to zájem národní na zachování individuálních svrchovaných států a na druhé straně zájem na spojení za účelem plnění společných cílů.